

Newsletter

JÚL 2025

**Ďakujeme,
že ste si otvorili
júlové vydanie newslettera!**

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

 Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

 sekretariat@vudpap.sk

 02 4342 0973

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

www.vudpap.sk

Zverejnili sme **Predbežnú výskumnú správu o duševnom zdraví detí a mládeže**

Životná spokojnosť mladých ľudí klesá, pribúdajú prejavy úzkosti a depresie, chýba im spánok aj podpora v školách. Ukazuje to Predbežná výskumná správa, ktorú vypracoval Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) v rámci Národného projektu Dáta o duševnom zdraví.

Predbežná výskumná správa (PVS) bola zverejnená 30. júna 2025.

Jej cieľom je syntéza získaných, vyžiadaných a verejne dostupných dát na národnej úrovni, týkajúcich sa duševného zdravia cieľovej skupiny detí, žiakov a študentov vo veku od 3 do 26 rokov. PVS identifikuje tzv. biele miesta – oblasti, ktoré sú z pohľadu autorov nedostatočne skúmané. Dokument tvorí jedno z východísk pre realizáciu reprezentatívneho výskumu. Ten bude jadrom ďalšej fázy národného projektu DÁTA o duševnom zdraví. Výskum má ambíciu priniesť systematické, kvalitné a dlhodobo udržateľné poznanie o stave duševného zdravia detí a mládeže na Slovensku. V tejto súvislosti chceme upozorniť na prvú fázu zberu dát, ktorá sa uskutoční v priebehu mesiacov september až november 2025.

Zber dát zabezpečuje tím externých expertov - spolupracovníkov zo všetkých regiónov Slovenska, ktorých úlohou bude podieľať sa na zbere dát v teréne a ďalších odborných aktivitách spojených s monitorovaním duševného zdravia detí a mladých ľudí. Nadalej hľadáme odborníkov so záujmom o spoluprácu pri realizácii týchto aktivít.

Viac o pracovnej ponuke

Začiatkom júna sa uskutočnila štvrtá interná odborná diskusia s výskumnými pracovníkmi VÚDPaP, ktorej sa zúčastnilo 26 odborníkov. Témou stretnutia bolo predstavenie východiskového rámca a výskumného nástroja pre vekovú skupinu 11 - 26 rokov.

Novinky v digitálnom portáli ePoradenstvo

Rozširujeme ponuku bezplatných nástrojov na prevenciu rizikového správania a podporu duševného zdravia detí a mládeže. Pozrite si nové preventívne programy dostupné pre odborných zamestnancov, školských špeciálnych pedagógov, pracovníkov zariadení poradenstva a prevencie a špeciálnych výchovných zariadení.

Nové preventívne programy v ePoradenstve

poKROK - kráčam cestou k sebe a k druhým (žiaci 2. až 5.ročníka SŠ)

Program pomáha rozvíjať komunikačné, sociálne zručnosti a schopnosť zvládať životné výzvy a ťažkosti žiakov, budovať zdravú sebahodnotu, podporovať duševné zdravie a pozitívny prístup k sebe aj druhým.

Čo program ponúka: 12 interaktívnych stretnutí, ktoré vedú žiakov k väčšej spokojnosti so sebou a lepšiemu zvládaniu každodenných výziev

Rozvoj empatie a podporných vzťahov v triednom kolektíve (žiaci 2. stupňa ZŠ a SŠ)

Cieľom programu je podporiť rozvoj empatie, budovať podporné vzťahy medzi žiakmi a posilňovať vybrané životné zručnosti v oblasti prevencie rizikového správania.

Čo program ponúka: 8 stretnutí, 12 hodín zážitkových aktivít, ktoré prispievajú k bezpečnej a podporujúcej atmosfére v triede

Rozprávka o zatúlanom medvied'atku (žiaci 1. stupňa ZŠ)

Žiaci sa cez príbeh a aktivity zamerané na sociálno-emocionálne zručnosti učia rozpoznať svoje emócie a hovoriť o nich, učia sa medzi sebou spolupracovať, čo napomáha rozvoju empatie.

Čo program ponúka: 8 tematických blokov, rolové hry, aktivity, rozhovory, kreslenie, relaxácie a pracovné listy, ktoré žiakov vtiahnu do sveta emócií pútavou a hravou formou

Preventívne programy nájdete v ePoradenstve.

[Navštíviť ePoradenstvo](#)

Pozývame vás na online webinár:

Plánovanie preventívnych aktivít v škole

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

DUŠEVNÉ ZDRAVIE
A PREVENCIA

Kedy: utorok 26. 8. 2025

Čas a miesto: 13:00 – 14:30, online (Zoom)

Určený: prioritne odborným zamestnancom MŠ, ZŠ a SŠ, riadiacim pracovníkom, pedagogickým zamestnancom MŠ, ZŠ a SŠ

Na webinári s PaedDr. Erikom Pappom, školským psychológom a spoluautorom odborných metodík, sa pozrieme na to, ako efektívne nastaviť preventívne aktivity v podmienkach konkrétnej školy, ale aj v širšom kontexte dlhodobej stratégie.

Prihláste sa

Letná séria inšpirácií na podporu duševnej pohody odborných zamestnancov

Leto je ideálnym časom na spomalenie a načerpanie nových síl. Preto sme pre vás pripravili sériu krátkych príspevkov s praktickými tipmi, ako sa počas prázdnin starať o svoju psychickú pohodu.

Ako prvú tému prinášame **vd'ačnosť** – postoj, ktorý posilňuje odolnosť, zlepšuje vzťahy a pomáha zvládať stres. Ako môže pomáhať odborným zamestnancom v systéme poradenstva a prevencie a v školách? Dozviete sa v našom letnom tipe so psychologičkou Luciou Lenickou.

Každý týždeň nová téma! Sledujte nás na [Facebooku](#) a nenechajte si ujsť ďalšie inšpirácie.

Pozrieť letný tip

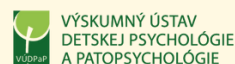
Hľadáme pomocnú vychovávateľku do Integrovannej skupiny detí predškolského veku (ISKA)

Prihláste sa do výberového konania na aktuálnu pozíciu:

- **Pomocná vychovávateľka v Integrovannej skupine detí predškolského veku (ISKE).**

[Viac informácií](#)

Novinky z NP PUŠD

(P)UŠD
NÁRODNÝ PROJEKT

Pred koncom školského roka sme definitívne vybrali 31 škôl, ktoré sa od školského roka 2025/2026 stanú na dva roky našimi pilotnými školami. Záujem bol značný - vo finále sme si vybrali spomedzi 102 škôl, ktoré vyjadrili záväzný záujem zapojiť sa do pilotnej fázy projektu. Vo vybraných pilotných školách budeme predovšetkým overovať systém včasného varovania, ktorý má byť k školskému roku 2028/2029 zavedený plošne na všetkých základných a stredných školách na celom Slovensku. So školským personálom budeme intenzívne konzultovať bariéry v poskytovaní podporných opatrení pre žiakov v riziku PUŠD, overovať možnú podporu pre žiakov v riziku PUŠD, sledovať školské procesy a navrhovať možné kroky na zlepšenie situácie v školách.

Medzi pilotnými školami sa nachádza mix základných a stredných škôl.

Špeciálnu pozornosť sme venovali tomu, aby sme mali vo vzorke zachytené aj dvojice nepľnoorganizovaných a prislúchajúcich spádových pľnoorganizovaných škôl. Konkrétny zoznam pilotných škôl nebudeme oficiálne zverejňovať, keďže s nimi budeme počas spolupráce otvárať veľmi citlivé témy. Nachádzajú sa však na území Bratislavského, Trnavského, Prešovského a Košického kraja a celkovo budeme pokrývať školy v 14 okresoch daných krajov.

Čo máme za sebou?

Bilancovali sme prvý polrok 2025

V rámci polročnej hodnotiacej porady sme sa vo VÚDPaP obzreli za tým, čo sa nám spoločne podarilo za prvých šesť mesiacov roka 2025. Venovali sme sa výskumu, metodickému usmerňovaniu, výsledkom Detského centra pre výskum a vzdelávanie, komunikácii, aj našim trom národným projektom – DZaP, PUŠD a DÁTA o duševnom zdraví. Program spestrilo milé tanečné vystúpenie detí z našej škôlky.

Popoludnie patrilo panelovej diskusii o umelej inteligencii a jej mieste v našej práci – dnes aj v budúcnosti.

VÚDPaP na metodickom stretnutí v Bratislave

Dňa 24. júna 2025 sa v bratislavskom Hoteli Tatra uskutočnilo prvé tohtoročné Metodické stretnutie zástupcov Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (MŠVVaM), Štátnej školskej inšpekcie, NIVAM, CVTI, Regionálnych úradov školskej správy, štátnych a súkromných zariadení poradenstva a prevencie, špeciálnych výchovných zariadení a hostiteľskej inštitúcie – VÚDPaP.

Stretnutie otvorila riaditeľka VÚDPaP Alena Kopányiová. V oblasti výskumných činností boli účastníci oboznámení so stavom štandardizácie skriningových metód, ktoré sa pripravujú v rámci NP DZaP. Príprava zberu dát vNP Dáta zaujala aj možnosťou zapojiť sa do tohto procesu. Predstavené boli výsledky výskumnej a metodической činnosti VÚDaP za 1. polrok2025 a plán na druhý polrok. Priestor dostali aj novinky z NIVAM v oblasti podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Najočakávanejšími boli informácie o finalizácii aktualizácie Štandardov odbornej činnosti, ktoré sú v aktualizovanej verzii podpísané ministerstvom školstva a aktuálne sú v procese zverejnenia na webovom sídle ministerstva. Účastníci sa dozvedeli o možnostiach využitia supervízie, mentoringu avzdelávacích aktivít VÚDPaP v podpore a rozvoji odborných činností vCPP a ŠVZ, nových preventívnych programoch zverejnených veporadenstve. Postupy vbudovaní systému včasného varovania na pilotných školách predstavil zástupca NP PUŠD. Priestor dostal aj NP Podpora vzdelávacích možností, svýzvami na spoluprácu. Navrhované zmeny vškolskom zákone vo vzťahu kZPP aŠVZ boli predstavené zástupcami MŠVVaM SR. Diskutovali sa najmä zmeny v legislatíve(napr. územná pôsobnosť v metodickom usmerňovaní CPP, posielanie správy z diagnostického vyšetrenia školy), implementácia zdieľaných odborných zamestnancov a ďalšie.

Ďalšie metodické stretnutie je naplánované na november 2025.

VÚDPaP na konferencii „Učiteľ nie je Google“

V dňoch 5. – 6. júna 2025 sa v Bratislave uskutočnil už 11. ročník medzinárodnej konferencie „Učiteľ nie je Google“, ktorú každoročne organizuje odborné nakladateľstvo Dr. Josef RAABE Slovensko v spolupráci s Odborovým zväzom pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a vydavateľstvom EXPOL PEDAGOGIKA.

Konferencia bola venovaná aktuálnym témam, ktoré dnes rezonujú v školskom prostredí – **duševné zdravie žiakov a učiteľov, umelá inteligencia vo vzdelávaní, prevencia rizikového správania, kritické myslenie, environmentálna výchova, zdravá strava, ako aj manažment bezpečnosti, financovanie a nové kurikulum.**

Na podujatí vystúpili odborníci zo Slovenska, Česka, Poľska a Španielska. Prítomným predstavili inovatívne prístupy, metódy a skúsenosti zo školskej praxe.

VÚDPaP na konferencii zastupovala **PhDr. Eva Smiková, PhD.**, ktorá na workshope predstavila novinky v oblasti **prevencie a riešenia šikany a kyberšikany**. Zároveň sa zapojila do **panelovej diskusie o bezpečnosti v školách**, kde diskutovala spolu s PhDr. Evou Ballovou Mikuškovou, PhD. (SAV), Mgr. Evou Dubeňovou (ZŠ Dubová), Radovanom Bránikom (bezpečnostný analytik), Mgr. Janom Hruběšom, Ph. D. (ZŠ Most) a moderátorom Mgr. Jakubom Kobelom. Diskusia sa venovala možnostiam zabezpečenia bezpečného školského prostredia z technického, manažérského aj psychologického pohľadu.

Konferencia priniesla množstvo inšpirácií pre učiteľova odborníkov, ako aj cennú výmenu skúseností a príkladov dobrej praxe.

Zapojili sme sa do kampane

Do práce nabicykli 2025

V júni sme volanty vymenili za riadidlá a do práce sme dochádzali ekologickejšie. VÚDPaP sa aj tento rok **zúčastnil celoslovenskej kampane Do práce na bicykli**, ktorú vyhlasuje národný cyklokoordinátor Peter Klučka spolu s Ministerstvom dopravy SR. Odbornú garanciu a organizáciu zastrešuje **Občianska cykloiniciatíva Banská Bystrica**.

Výzvu prijalo **deväť zamestnancov a zamestnankýň**, ktorí vtroch tímoch spoločne ukázali, že na pozitívnu zmenu netreba veľké gestá – **stačí odhodlanie a pár kilometrov denne**. Každý kilometer sa počítal – aj ten najkratší. Ďakujeme všetkým, ktorí nás podporili – **na bicykli, kolobežke, v MHD alebo zo zákulisia**.

Nie sme síce v prvej stovke, ale sme v pohybe – a to je to hlavné. Veríme, že budúci rok nás bude ešte viac.

[Viac o kampani](#)

Čo sa nám podarilo za jeden mesiac?

- vytvoriť **3 súťažné tímy**
- najazdiť spolu **820,81 km**
- absolvovať **50 jász**
- **ušetriť 180,82 kg CO₂**
- umiestniť sa na **421. mieste z 838 zamestnávateľov** (v kategórii do 249 zamestnancov/kýň v Bratislavskom kraji)

Čo chystáme na jeseň?

Pripravujeme vzdelávanie Manažment krízových situácií a ich prevencia

Cieľom vzdelávacieho programu je podporiť pripravenosť a schopnosť reagovať na krízové situácie **u riadiacich/vedúcich zamestnancov škôl a riadiacich/vedúcich zamestnancov centier pre deti a rodiny.**

Vzdelávanie sa uskutoční **v Bratislave**, prihlasovací formulár zverejníme v auguste.

Obsah vzdelávania

Účastníci sa počas vzdelávania oboznámia s témami:

- **Krízová udalosť a krízový manažment** – Príprava na krízovú situáciu. Úloha riaditeľa, vedúcich zamestnancov, pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a ďalších aktérov a účastníkov v jednotlivých fázach krízovej udalosti.
- **Legislatíva a dokumentácia** – Tvorba krízového intervenčného plánu, tvorba internej smernice o postupoch pri prevencii, vzniku a riešení krízovej situácie v škole/v centre pre deti a rodiny.
- **Špecifiká komunikácie v kríze** – Práca s informáciami počas krízovej situácie a po krízovej situácii.
- **Reakcie na krízovú udalosť** – Starostlivosť o seba samého a ostatných členov komunity. Reakcie na krízovú udalosť. Zvládanie stresu a úzkosti.
- **Multidisciplinárna a medzirezortná spolupráca** – Multidisciplinárna a medzirezortná spolupráca medzi školou/CDR, zložkami systému poradenstva a prevencie, ďalšími externými inštitúciami. Udržateľné sieťovanie, efektívne zdieľanie dobrej praxe a vytváranie vzťahov v systéme poradenstva a prevencie.
- **Špecifiká vybraných krízových situácií** – Vybrané krízové situácie.

Absolventi vzdelávania môžu získať

- **osvedčenie o absolvovaní** akreditovaného inovačného vzdelávania
- **príplatok za profesijný rozvoj** pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca podľa § 14e Zákona 553/2003 Z. z. (ak je toto vzdelávanie v súlade s plánom profesijného rozvoja)
- **sieť odborných kontaktov**
- **inšpirácie a osvedčenú prax** pri práci v krízových situáciách
- **podporné materiály a postupy ako pracovať v prípade krízovej situácie**

Priebeh vzdelávania

Vzdelávanie je organizované ako program inovačného vzdelávania v zmysle zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch.

Dôležitá informácia: vzdelávanie v sume 250 € si hradí účastník

Prečo je vzdelávanie spoplatnené?

Vzdelávací program je realizovaný mimo štátneho príspevkového rámca, a preto je potrebné pokryť náklady na odborné lektorské vedenie, organizačné zabezpečenie, výučbové a podporné materiály, ako aj individuálne konzultácie. Cena zároveň zohľadňuje rozsah a kvalitu ponúkaného obsahu, ako aj možnosť získať **akreditované osvedčenie**, ktoré je možné uplatniť na účely príplatku za profesijný rozvoj podľa platnej legislatívy.

Vypočujte si naše podcasty

Ako pomôcť deťom na konci školského roka?

Koniec školského roka prináša radosť, ale aj obavy. Ako zostať dieťaťu oporou v posledných dňoch pred prázdninami? V podcaste Nahlas o deťoch sme hovorili o tom, ako deťom pomôcť prekonať obavy zo zlyhania.

Vypočujte si

Dieťa v letnom tábore

Letné tábory môžu byť veľkou skúškou – pre deti, ale aj pre rodičov. So psychologičkou VÚDPaP Mgr. Beátou Sedlačkovou hovoríme o tom, kedy je dieťa na tábor zrelé, ako zvládnuť smútok pri odchode a čo robiť, keď dieťa pár dní pred odchodom vyhlási, že nikam nejde.

Vypočujte si

Pozitívna klíma školy: prevencia, ktorá prináša výsledky

V tejto epizóde sa rozprávame s autormi dlhodobého preventívneho programu Pozitívna klíma školy – Mgr. Michaelou Sýčovou a Mgr. Dávidom Chmelárom. Program vznikol v rámci národného projektu Duševné zdravie a prevencia a je určený pre žiakov 1. a 2. stupňa základných škôl. Jeho cieľom je budovať v triedach prostredie dôvery, spolupráce a bezpečia.

Vypočujte si

Podcast - Odborne na slovíčko

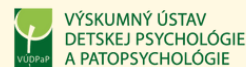

Podcast - Nahlas o deťoch

Nové prednášky z konferencie

Dieťa v ohrození 2025 na YouTube!

Opäť vám prinášame sériu inšpiratívnych prednášok z konferencie Dieťa v ohrození. Čakajú vás odborné príspevky plné praktických rád a inšpirácií - ako podporiť deti a mládež v náročných situáciách, budovať bezpečné školské prostredie a posilňovať duševné zdravie.

Ako riešiť náročné situácie v školách?

Panelová diskusia s riaditeľkou školy, policajnou preventistkou, riaditeľom CPP a zástupkyňou MŠVVaM SR o efektívnych postupoch pri riešení šikany a samopoškodzovania. [V prednáške](#) sa dozviete, prečo je systematická prevencia kľúčová a ako môže vyzeráť spolupráca školy a polície v praxi.

Ako zvládať vývinové aj situačné krízy u detí v školskom prostredí?

Mgr. Mária Anyalaiová, PhD. z Inštitútu osobnostného rozvoja vo svojej [prednáške](#) priblížila, ako byť pripravený pomáhať deťom v náročných chvíľach a čo robiť, ak ich chceme čo najviac podporiť.

Podpora duševného zdravia v školách

Mgr. Petra Fridrichová z NIVAM vo svojej [prednáške](#) predstavuje možnosti, ako posilniť duševné zdravie detí vďaka novému Štátnemu vzdelávaciemu programu a podpore učiteľov.

Sledujte nás na [Facebooku](#) a [YouTube kanáli](#). Nové prednášky zverejňujeme každý týždeň.

Pozrieť prednášky z DVO

Vyberáme z našich časopisov

Kresba postavy a niektoré ukazovatele pripravenosti dieťaťa na školu **DOČKAL, V., FARKAŠOVÁ, E.**

Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 54(2), s. 131-151.

DOI: 10.4149/ppd_202009

Štúdia skúmala vzťahy medzi kresbou ľudskej postavy a vybranými ukazovateľmi školskej pripravenosti (grafomotorika, vizuálna diferenciácia, koncentrácia pozornosti a schopnosť generalizovať) u skupín šesťročných detí testovaných v rokoch 2011, 2015 a 2019. Výsledky poukázali na lepšie výkony dievčat v kresbe a grafomotorike, pričom v ostatných sledovaných premenných boli výkony chlapcova dievčat porovnateľné. Zistila sa významná, ale nízka korelácia medzi kresbou postavy a grafomotorikou a veľmi nízka korelácia (významná len v skupine z roku 2019) s intelektovou schopnosťou. Vzťahy s vizuálnou diferenciáciou a koncentráciou pozornosti sa nepotvrdili. Pozoruhodné boli rozdiely vo výsledkoch medzi jednotlivými skupinami v priebehu ôsmich rokov.

[Celý článok](#)

Kresba postavy a možnosti jej využitia v psychodiagnostike **FARKAŠOVÁ, E., FERENČÍKOVÁ, P.**

Psychológia a patopsychológia dieťaťa, 54(2), s. 119-130.

DOI: 10.4149/ppd_202008

Článok pojednáva o kresbe ľudskej postavy ako často využívanej metóde v psychologickú a psychiatrickú praxi u detí i dospelých. Pomáha identifikovať stav vývinu v rôznych oblastiach poznávania, prežívania a zvládania situácií. U mladších detí sa aplikuje najmä na určenie úrovne kognitívneho fungovania a vizuálno-motorických zručností. V neskoršom veku sa v kresbe prejavujú aj niektoré osobnostné, sociálne a emocionálne premenné, čo sa využíva v psychodiagnostike ako projektívna technika. Interpretácia rôznych aspektov kresby si však vyžaduje skúsenosti, keďže tu nemožno použiť exaktné kritériá.

[Celý článok](#)

Máte námety, nápady
a podnety, ktoré môžu
obohatiť náš newsletter?
Napíšte nám!

newsletter@vudpap.sk